

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

ДИПЛОМНА РОБОТА

**на тему: АНТРОПОНІМІЧНІ ТА ТОПОНІМІЧНІ НОМІНАЦІЇ В ПРЕДМЕТНОМУ
КЛАСІ “ОДЯГ”**

Студентки 2 курсу групи МФА

Спеціальності 035.04 Філологія (Германські мови і літератури)

(переклад включно) (англійська, німецька)

Миронюк Лілії Василівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник : к. філол. н.,

доц. Т. І. Ямчинська

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2020 рік

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЕТИМОЛОГІЧНИЙ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АНАЛІЗ АНТРОПОНІМІВ ТА ТОПОНІМІВ У ПРЕДМЕТНОМУ КЛАСІ “ОДЯГ”	
1.1 До історії поняття “номінація”. Семантичне значення онімів: ім’я власне та ім’я загальне.....	7
1.2 Лінгвокультура як диференціююча ознака етносу.....	13
1.3 Проблеми сучасної антропоніміки та топоніміки. Класифікація антропонімів та топонімів.....	20
1.4 Основні принципи найменування лексичних одиниць (на матеріалі номінацій у предметному класі “Одяг”)	30
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	39
РОЗДІЛ 2 ФРЕЙМОВА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗНАНЬ У ПРОЦЕСІ НОМІНАЦІЇ ОДЯГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	
2.1 Організація семантики антропонімів	41
2.2 Організація семантики топонімів	54
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	63
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	65
РЕЗЮМЕ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ажинюк Б. Українські власні назви (антропоніми і топоніми) в англійському написанні. Київ, 1993, 216 с.
2. Антонюк О. В. Про два підходи до вивчення семантики прізвиська. Суми, 2010, 200 с.
3. Апресян Ю. Д. Избранные труды. Москва, 2000, 472 с.
4. Академічний тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. М. Русанівський. Київ, Ірпінь, 2010, 510 с.
5. Белецкий А. А. Лексикология и теория языкознания (ономастика). Київ, 1972, 208 с.
6. Бикертон Д. Введение в лингвистическую теорию метафоры. Москва, 1990, 306 с.
7. Беленькая В. Д. Топонимы в составе лексической системы языка. Белгород, 1969, 168 с.
8. Белей Л. О. Офіційні і розмовні варіанти. Ізмаїл, 1986, 245 с.
9. Белецкий А. А. Лексикология и теория языкознания (ономастика). Київ, 1972, 208 с.
10. Богуцький В. М. Фрейм і сценарій як моделі репрезентації знань. Наукові записки Вінницького держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського: зб. наук. пр. Вінниця: ВДПУ, 2011. Вип. 14. 122–125 с.
11. Болдырев Н. Н. Когнитивная семантика: курс лекций по английской филологии. Тамбов, 2000, 123 с.
12. Воробьев В. В. Лингвокультурология (теория и методы): монография. Москва, 1997, 331 с.
13. Величко Я. А. Антропонімія в англійській мові: структурно-семантичний та функціональний аспекти. Матеріали Всеукраїнської студентської науковопрактичної конференції (25-27 листопада 2010 р., м. Суми). Суми, 2010, 457 с.
14. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь, 2005, 1728 с.

15. Вербич С. Наукове і ненаукове в етимології знімної лексики. *Вісник Національної Академії Наук України*. 2010, С. 50-68.
16. Ермоленко Г. М. Лингвокультураемы тематической группы “одежда” (сопоставительный анализ на материале английского и русского языков): дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.20. Пятигорск, 2008, 185 с.
17. Гак В. Г. К типологии лингвистических номинаций. 1977, 230 с.
18. Жаботинская С. А. Концептуальный анализ: типы фреймов. *Вісник Черкаського університету*. 1999, № 11, С. 12–25.
19. Зовнішня мотивація номінацій одягу з національно-культурним компонентом семантики в англійській та українській мовах. Стаття. 2016, № 32, С. 109-114.
20. Кокоза Г. А. Дескрипції одягу в дискурсивно-прагматичному аспекті: автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.04. 2011, 20 с.
21. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. 2006, 424 с.
22. Красных В. В. Этнопсихология и лингвокультурология: курс лекций. *Гнозис*. 2002, С. 284.
23. Коваленко Г. М. Англійська лексика моди ХХ-ХХІ ст.: автореф. дис.. на здоб. наук. ступ. канд. філологічних наук: 10.02.04. Київ, 2005, 17 с.
24. Карпенко Ю. А. О функциях собственных имён. *Vedda*, 1980, С. 116.
25. Кавун О. О. Семантико-структурна типологія англійських та українських прізвищ. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/1075/1/17.pdf> (дата звернення: 17.08.20).
26. Карпенко Ю.О. Про критерії поділу власних і загальних назв. 1974, № 10, С. 100.
27. Карпенко Ю. А. О функциях собственных имён. 1980, 216 с.
28. Карпенко Ю. А. Теоретичні засади розмежування власних і загальних назв. 1975, № 4, 450 с.
29. Критенко А. П. До теорії власних назв. *Наукова думка*. 1966, С. 16–28.

30. Кришталь С. М. Структурно-семантичний аналіз метафоричних термінів підмови фінансів в англійській і українській мовах: автореф. дис. канд. філол. наук: спец. 10.02.17. Донецьк, 2003, 240 с.
31. Корнієнко І. Українська ономастика. 2017, С. 126. URL: http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/244/1/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D1%96%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_2017.pdf (дата звернення: 22.08.20).
32. Карта автомобильных дорог Украины. 2006, 200 с.
33. Косенко О. П. Неологізми у фешн індустрії. Сімферополь, 2012. 128 с.
34. Косицкая Ф. Л. Дискурс моды и его жанровая дифференциация. 2014, 311 с.
35. Лингвистический энциклопедический словарь / уклад. і гол. ред. В.Н.Ярцева. 1990. 685 с.
36. Лабінська Галина Топоніміка. 2016, С. 274. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Labinska.pdf> (дата звернення: 13.08.20).
37. Лучик В. В. Історія ономастики. Варшава. Краков, 2002–2003, 157 с.
38. Минский М. Фреймы для представления знаний. 1979, 152 с.
39. Мосур О. С. Мікротопонімія кінця XVIII – початку XIX століття. *Самбірський циркул*. URL: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/dis_mosur.pdf (дата звернення: 10.08.20).
40. Маслова В. А. Когнитивная лингвистика. 2005, 256 с.
41. Маслова В. А. Лингвокультурология. 2001, 208 с.
42. НАУКОВІ ЗАПИСКИ. 2012, № 24, URL: <https://docplayer.net/73352304-Naukovi-zapiski-seriya-filologichna-vipusk-24.html> (дата звернення: 2.08.20).

43. Птуха В. А. Фреймова організація номінацій одягу в англійській та українській мовах. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. / гол. ред. А. В. Корольова. 2012, № 1. С. 144–153.

44. Птуха В. А. Національно-культурна семантика номінацій одягу в англійській та українській мовах: автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.017. *Науковий світ*. 2013, С. 22.

45. Птуха В. А. Словотвірна деривація номінацій одягу з національно-культурним компонентом семантики в англійській та українській мовах: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / ред.-упор. В. Ільницький та ін... Дрогобич. 2015, № 114, С. 134–140.

46. Птуха В. А. Номінації одягу як джерело походження онімної лексики в англійській та українській мовах. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*: зб. наук. пр. / відп. ред. Ступак І. В.. Одеса, 2016, № 21, С. 148–151.

47. Рибаківа К. А. Військова мода англійською. Поповнення лексики англійської мови в період Кримської війни. Матеріали науково-практичної конференції. 2011, 188–190 с.

48. Рунова Н. В. Когнитивные основы образования новых метонимических значений существительных: автореф. дисс. ... канд. філол. наук: 10.02.04. 2006, 23 с.

49. Суперанская А.В. Происхождение имен и фамилий. *Наука и жизнь*. 2006, № 9. URL: <http://www.nki.ru/archive/articles/7255/> (дата звернення: 27.08.20).

50. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного. 1973, 366 с.

51. Скрипник Л.Г. У світі власних імен людей: словник-довідник. 1996, 300 с.

52. Скрипник Л. Г., Дзятківська Н. П. Власні імена людей: словник-довідник. 1996, 335 с.

53. Селиванова Е. А. Теоретические основы когнитивной ономазиологии. *Вісник Черкаського університету*. 1999, № 11, С. 3–12.
54. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: Термінологічна енциклопедія. Полтава, 2006, 463 с.
55. Срібнянщина. Енциклопедичний довідник. 2010, 52 с.
56. Словник назв одягу та взуття середньополіських та суміжних говірок: укл. Г. І. Гримашевич. Житомир, 2002, 184 с.
57. Сімчук В. Я. Загальна характеристика лексики індустрії моди в Британському варіанті сучасної англійської мови. 2016, 159 с.
58. Толстая С. М. Мотивационные семантические модели и картина мира. *Русский язык в научном освещении*. 2002, № 1, С. 112-128.
59. Франко З. Хто ми? Звідки родом? 1990, 48 с.
60. Филлмор Ч. Фреймы и семантика понимания. 1988, № 23, 92 с.
61. Філатова О. О. Структура англійської лексики на прикладах запозичень. URL: <http://poradu24.com/english/struktura-anglijsko%D1%97-leksiki-na-prikladax-zapozichen.html> (дата звернення: 25.09.20).
62. Харитончик З. А. Лексикология английского языка. Минск, 1992, 229 с.
63. Худаш М. Л. З історії української антропонімії. 1977, 236 с.
64. Чучка П. П. Антропонімія Закарпаття. Вступ та імена : конспект лекцій. Ужгород, 1970, 104 с.
65. Чучка П. Прізвища закарпатських українців: історико-етимологічний словник. Львів, 2005, 704 с.
66. Шкоропад Д. О. Прилуччина: енциклопедичний довідник / ред. Г. Ф. Гайдай. Ніжин, 2007, 560 с.
67. Юшишина О. М. Прізвищеві назви і прізвища центральної Хмельниччини XVII – XXI ст.: дис.. канд.. філол.. наук.: 10.02.04. 2019, 294с.
68. Ямчинська Т. Білінгвізм у романі Ани Кастилло "Звільни мою любов із пелюсток". *Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]*. Серія : Філологія (мовознавство). Випуск 19. Вінниця, 2014. С. 400–404.

69. Ямчинська Т.І. Cross-cultural Dialogue in the American Literature of the XX – XXI centuries. *Modern linguistic systems as instruments of the reality transformation*. London, 2015. pp. 66–68.
70. Ямчинська Т.І. Лингвистические особенности текстов рекламных аннотаций художественных произведений современной англоязычной прозы. Диссертация на соискание ученой степени к. филол. наук (10.02. 04) / Т.І. Ямчинська. К., 1997.
71. Ятина Л. И. Полистилизм: новый этап в развитии моды: Рубеж. 2011, 128 с.
72. Anthony Badsey-Ellis. What is in a street name? 2011, 80 p.
73. АБВУ Lingvo Live URL: <https://www.lingvolive.com/ru-ru/translate/de-ru/duovigintillion%20%5Bshort%20scale%2010%5E69%5D> (дата звернення: 16.09.20).
74. Cameron K. English place names. London, 1977, 258 p.
75. Cambridge Advanced Learner's Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/> (дата звернення: 13.08.20).
76. Ekwall E. Concise Oxford Dictionary of English Place-Names. Oxford, 1960, 522 p.
77. Fillmore C. J. Frame semantics. 1981, 111–137 p.
78. Gruzdev N. V. An exploratory investigation into the association of neuroticization, cognitive style, and spirituality to reported altered states of consciousness in women experiencing childbirth. *International Journal of Transpersonal Studies*. 2006, № 25, P. 56–61.
79. Горпуньч, О. Ретсензія Карпенко О. Ю. Problemy kohnityvnoi onomastyky. Odesa, 2007, 326 p.
80. Hansack E. Das Wesen des Namens. Hamburg, 2004, 65 p.
81. Hofmann Th. Realms of meaning. London: Longman, 1993, 339 p.
82. Karpenko, O. Yu. *Problemy kohnityvnoi onomastyky*. Odesa, 2006,
83. Karpenko, O. Yu. Deshcho pro vyvchennia vlasnykh nazv. *Ukrainska mova*. 2010, № 1, P. 39–45.

84. Klein E. A Comprehensive Etymological Dictionary of the English Language. 1966, 1776 p.
85. Luchyk, V. Typolohichna onomastyka. *Movoznavstvo*. 2014, № 3, P. 89–92.
86. Longman Dictionary of Contemporary English / ed. D. Summers. 2003. – P. 1950 URL: <https://www.ldoceonline.com/> (дата звернення: 1.09.20).
87. Nodal J. A glossary of the Lancashire dialect. 1875, 316 p.
88. Nord C. Proper names in Translations for children. *Translators' Journal*. 2003, № 48, P. 182-196.
89. Olyinyk T.S. Semantic and Functional Characteristics of Symbolic Proper Names in English. 2016, 354 p.
90. Reaney P. H. The origin of Place-Names. London, 1960, 277 p.
91. Rybakin A. I. A Dictionary of English Surnames. Moscow, 1986, 576 p.
92. Selivanova, O. *Aktualni napriamy suchasnoi lnhvistyky (analychnyi ohliad)*. Kyiv, 1999.
93. Suprun V. I. Onomasticheskoie pole russkogo iazyka i yego hudozhestvenno-esteticheskii potencial. Volgograd, 2000, 172 p.
94. The Merriam-Webster Pocket Dictionary of Proper Names. NY, 1972.
95. Wright J. The English Dialect Dictionary. 1995, 179 p.
96. Ukrainska onomastyka. Kyiv. 2013.
97. Zubco A. UKRAINIAN ONOMASTIC: ACHIEFEMENTS AND PROBLEMS. 2018, №1, 262-281 p.